

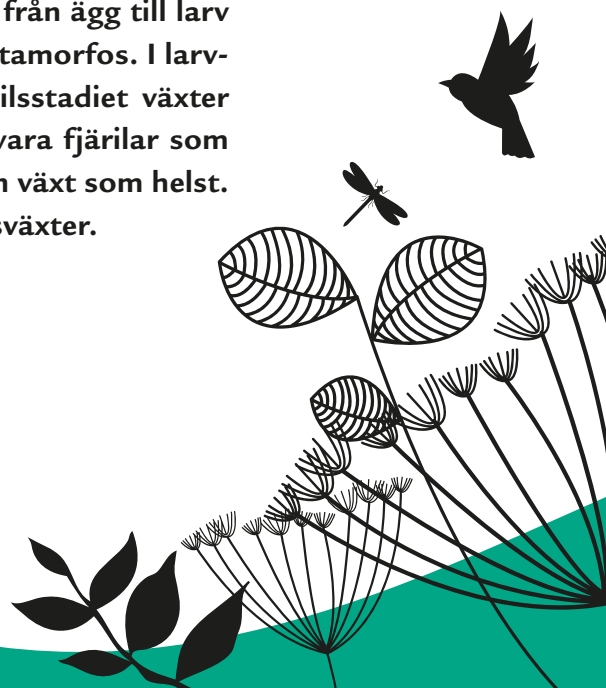
Silverstreckad pärlmorfjäril

MER *fjärilar* I LANTBRUKSLANDSKAPET

Ju fler olika växter det finns i ett lantbrukslandskap, desto fler olika pollinerare och andra insekter finns det också. Särskilt fjärilar kräver många slag av träd och andra växter. Mångfalden i lantbruksmiljöns växtlighet är inte oväsentlig.

Fjärilarna är en pollinerande insektgrupp vid sidan av bland annat humlor, bin, blomflugor och skalbaggar. Fjärilarna utvecklas från ägg till larv och sedan, efter att ha förpuppats, till fjäril genom en metamorfos. I larvstadiet behöver fjärilarna olika näringsväxter och i fjärilsstadiet växer med nektar. Genom att främja vissa växtarter kan vi bevara fjärilar som får sin näring från dem. Åt fjärilslarverna duger inte vilken växt som helst. De är vanligen specialiserade på en eller några få näringsväxter.

Lumo **TAITO**

Vitfläckig guldvinge

BEVARA FJÄRILARNAS LIVSMILJÖER

Många dagfjärilar har minskat i antal på grund av att det finns färre ängar än förut. Det är viktigt att bevara livsmiljöer som passar fjärilarna. Ängarna har ofta ersatts med artrika väg- och åkerrenar och naturvårdsåkrar. På torra respektive fuktiga ängar och i skogar lever specifika fjärilsarter. Den bästa miljön för fjärilar är en mosaik av ängar, trädholmar och blandskogar.

FJÄRILARNAS LIVSMILJÖ-TYPER I SÖDRA FINLANDS LANTBRUKSLANDSKAP:

Skogar och deras kantområden: Fjärilar trivs i mosaikliknande halvöppna områden, i skogsgläntor, på skogsvägar och i kanterna av hygen. I sådana områden har fjärilsbestånden blivit starkare.

Ängar och fält: Öppna ängar i naturligt tillstånd, med olika fuktighet och mångsidig växtlighet, är viktiga för många fjärilar. Sådana områdens fjärilsbestånd har minskat.

Kulturmiljöer och impediment: Fjärilar tycker om åkerrenar, parker och trädgårdar, vårdade och vildvuxna gårdar och grustag. I sådana områden har fjärilsbestånden blivit starkare.

Nässelfjärilslarver

Vinbärsfuks

Mindre tätelsmygare och åkervädd

Påfågelögas larv och nässlor

KONTINUERLIG BLOMNING

Det är inte bara larvernas näringsväxter som behöver bevaras utan också växter som ger en kontinuerlig blomning från vår till höst, till näring för de vuxna fjärilarna. Fjärilarna äter bara flytande föda, till exempel vatten och nektar.

På våren söker sig fjärilarna till de första blommande växterna, vide och tussilago.

På sommaren är bra växter för fjärilarna bland annat åkervädd, ängsvädd, vädd-, finn- och rödklint, tistlar, kråkvicker, tjärblomster, höstfibbla, kungsmyntha, gullris och fackelblomster. Samma växter lockar också andra pollinerare.

På sensommaren bidrar också landskapsåkrar och mångfaldsremсор till blomningens kontinuitet. När ängsväxternas blomning minskar i augusti börjar landskapsåkrarna blomma.

NÅGRA NÄRINGSVÄXTER FÖR FJÄRILSLARVER

Fjärilarna är specialiserade på vissa näringsväxter och vissa delar av växten. En del larver lever på växternas rötter eller nedre delen av stjälken, en del på bladen och andra på blommor och/eller frön.

Smultron, hallon, älggräs och blodrot ger näring åt smultronvisslarens larver.

Bergsyra och ängssyra smakar åt den mindre guldvingens, den vitfläckiga guldvingens och den violettekantade guldvingens larver.

Aspen är restaurangen för aspfjärilens, aspskimmerfjärilens och sorgmantelns larver.

Kråkvicker och gulvial gillas av skogsvitvingens och silverblåvingens larver.

Kvickrot och tuvtåtel utgör näringen för den mindre tätelsmygarens larver.

Ängskovall är livsmiljön för boknåtfjärilens larver.

Ljung och odon utgör näringsväxter för hedblåvinge och ljungblåvinge.

På brunrör lever bland annat den svartfläckiga glansmygarens larv.

Brakveden är näringsväxten för citronfjärilens och tosteblåvingens larver.

På midsommarblomster trivs brun blåvinge, midsommarblåvinge och turkos blåvinge.

Skogsklöver är en av ängsblåvingens näringsväxter.

Nässlan är en särskilt viktig näringsväxt för fjärilslarver. Näselfjärilens, påfågelögats, kartfjärilens, vinbärsfuksens, tistelfjärilens och amiralens larver lever på nässlor.

På violer lever silverstreckad pärlmorfjäril och brunfläckig pärlmorfjäril samt ängs-, skogs- och hedpärlmorfjäril.

Stor nunneört är den enda växten som duger som näring åt den hotade mnemosynefjärilen.

Kärresilja och strätta utgör näringen för makaonfjärilens larver.

På vänderot lever larverna till den hotade fjärilen *Melitaea erycinides*.

Nässelfjäril och åkertistel

KÄLLOR och YTTERLIGARE INFORMATION:

Birger, T. 2022. Pölyttäjäystävällinen maatalo. Periaatteet ja käytännöt pölyttäjäystävällisempään maatalouteen. https://www.bsag.fi/wp-content/uploads/2022/11/Polyttajaopas_2-11-2022_web.pdf

Haahtela, T., Saarinen, K., Ojalainen, P. ja Aarnio, H. 2006. Päiväperhoset. Suomi. Pohjola. Baltia.

<https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/188677/Raportteja%205%202024.pdf?sequence=5&isAllowed=y>

